

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK (GIMNAZIJA Z ITALIJANSKIM UČNIM JEZIKOM NA NMO SLOVENSKE ISTRE) V LETU 2022

Poročilo DPK SM za slovenščino

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika – primerjava po letih.....	4
1.3	Podrobnejša struktura pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po točkovnih ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	17
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	18
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	19
5.1	Zunanje ocenjevanje	19
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	19
6	Povzetek	20
6.1	Ocena uspeha kandidatov	20
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	21

Avtorica:

Mira Hedžet Krkač, glavna ocenjevalka za slovenščino kot drugi jezik

Poročilo je potrdila podkomisija za slovenščino kot drugi jezik na dopisni seji 26. 9. 2022.

Ljubljana, september 2022

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit iz predmeta SM.

Okrajšava: kandidati PM.

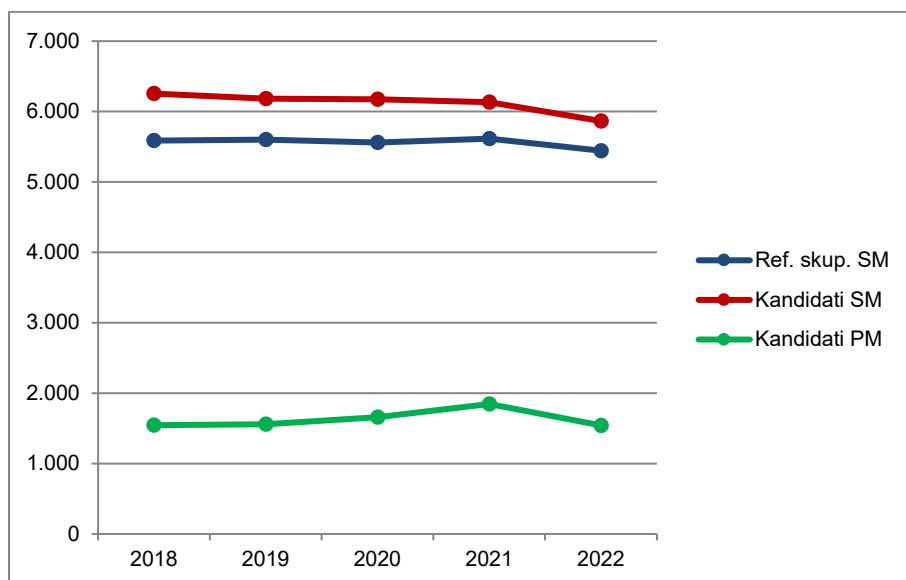
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženi kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	5.589	6.255	1.544
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657
2021	5.615	6.134	1.846
2022	5.444	5.865	1.542

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Vir: Državni izpitni center, 2022

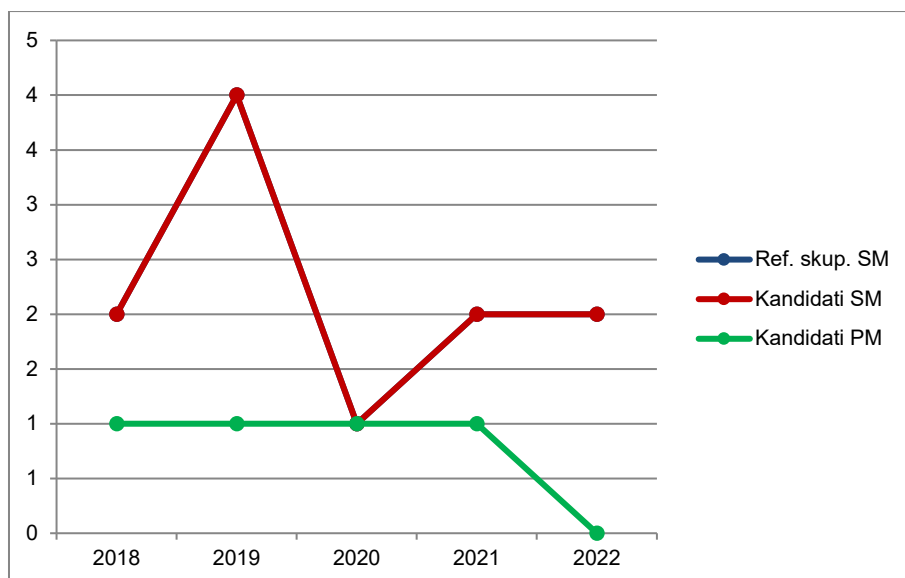
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali slovenščino kot drugi jezik v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni rok 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	2	2	1
2019	4	4	1
2020	1	1	1
2021	2	2	1
2022	2	2	0

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni rok 2018–2022

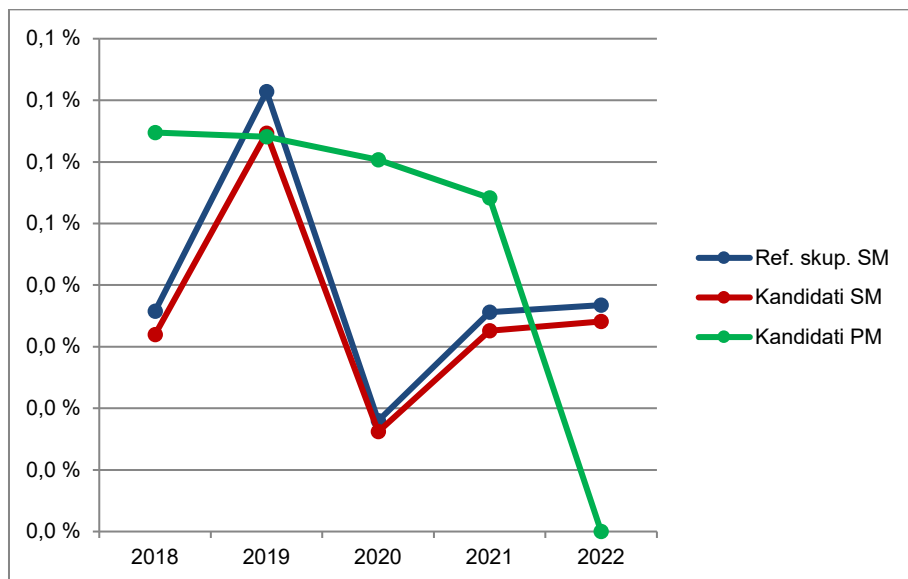
Vir: Državni izpitni center, 2022

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali slovenščino kot drugi jezik (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2018 do 2022 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2018	0,0 %	0,0 %	0,1 %
2019	0,1 %	0,1 %	0,1 %
2020	0,0 %	0,0 %	0,1 %
2021	0,0 %	0,0 %	0,1 %
2022	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika po strukturi – spomladanski izpitni roki 2018–2022

Vir: Državni izpitni center, 2022

1.3 Podrobnejša struktura pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno matura in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022

	Število	Delež
Splošna gimnazija	2	100,0 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	2	100,0 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	0	0,0 %
Strokovna gimnazija	0	0,0 %
Ref. skup. SM	2	100,0 %
Ostali SM	0	0,0 %
Kandidati SM	2	100,0 %
Kandidati PM	0	0,0 %

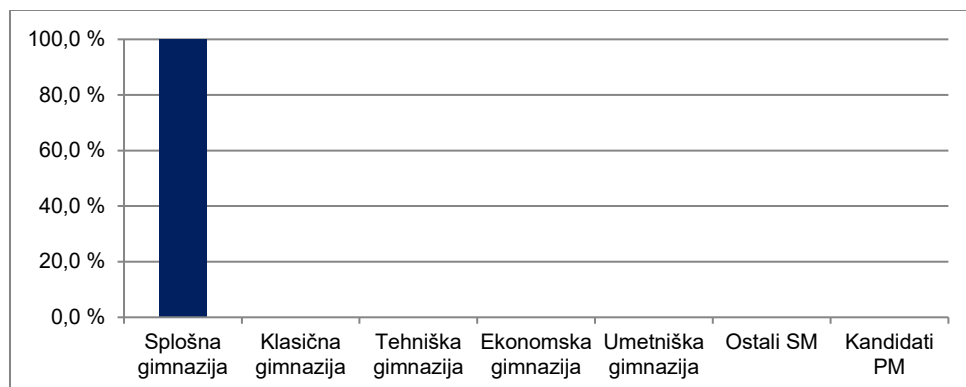
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022

Vir: Državni izpitni center, 2022

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri slovenščini kot drugem jeziku v spomladanskem izpitnem roku SM 2022 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

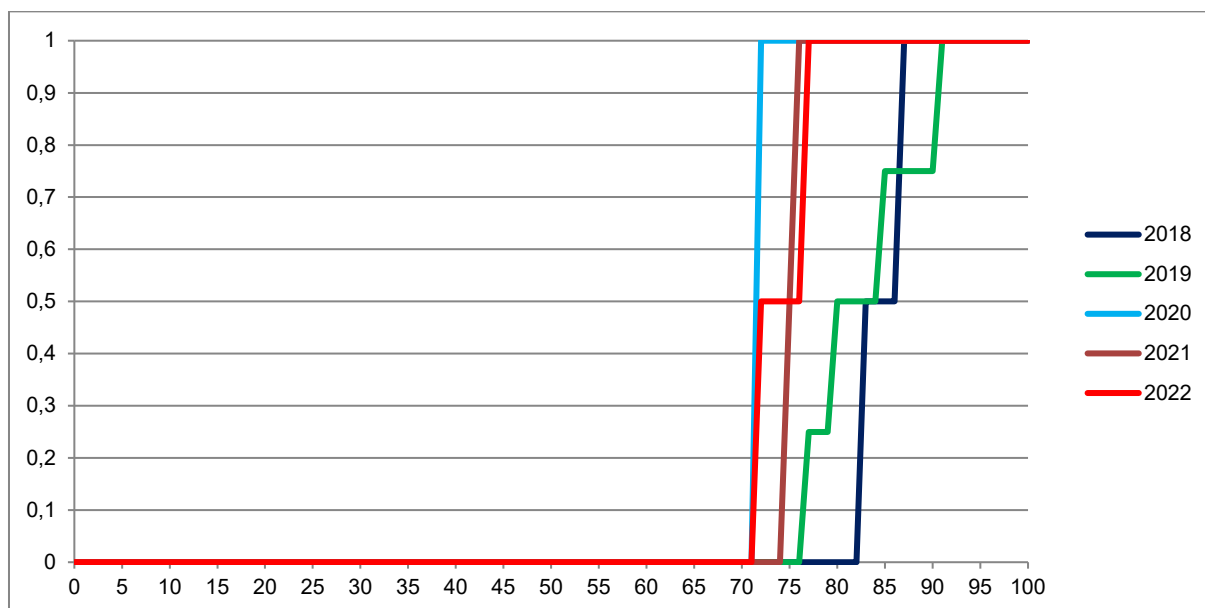
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41-45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46-50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51-55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56-60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
61-65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66-70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71-75	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
76-80	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0
81-85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
86-90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91-95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
96-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
10	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
15	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
20	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
25	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
30	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
35	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
40	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
45	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
50	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
55	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
60	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
65	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
70	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
75	50 %	-	50 %	-	-	-	-	50 %	50 %	-	-
80	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-
85	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-
90	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-
95	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-
100	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2022

2.3 Porazdelitev dosežkov po točkovnih ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah pri slovenščini kot drugem jeziku v spomladanskem izpitnem roku SM 2022 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi točkovnimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

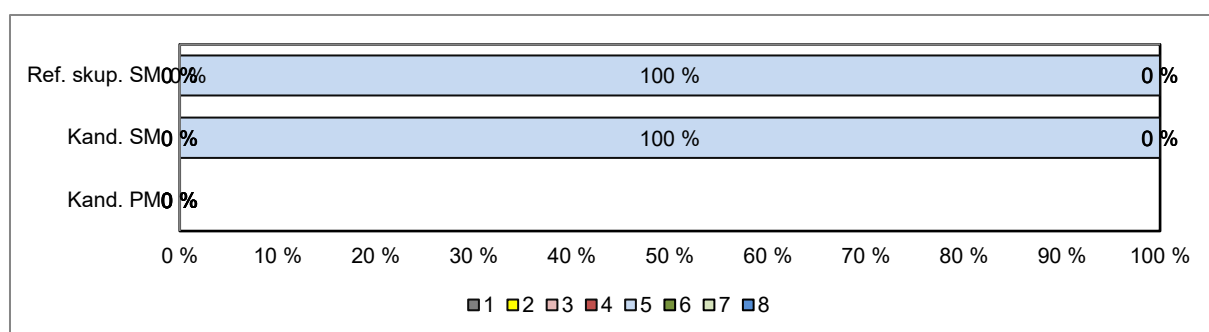
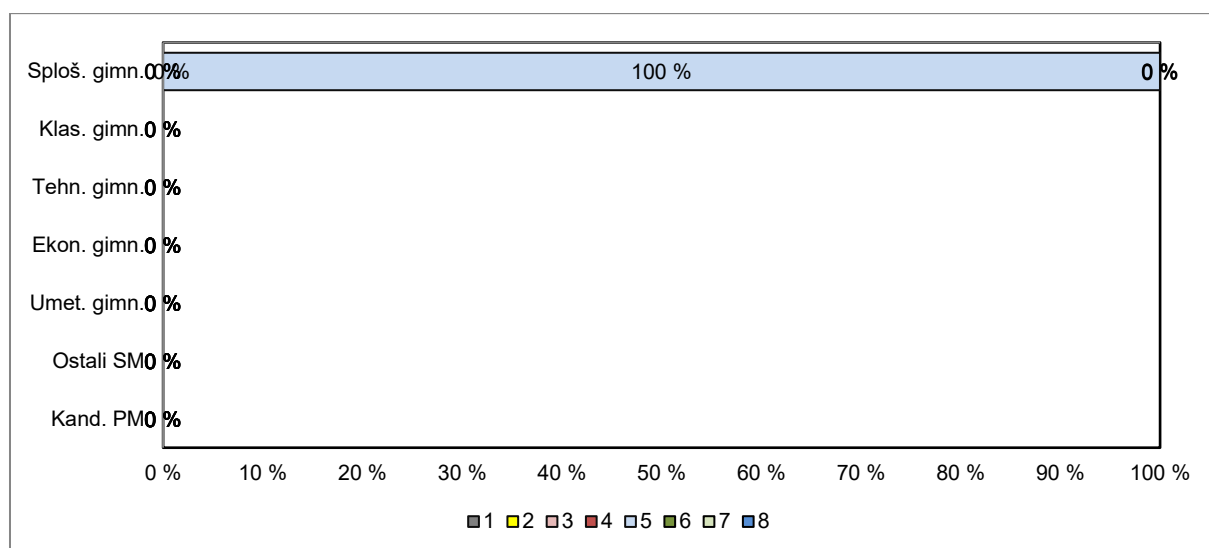
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uspešni	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0
Skupaj	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
2	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
3	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
4	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
5	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-
6	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
7	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
8	0 %	-	0 %	-	-	-	-	0 %	0 %	-	-
Uspešni	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-
Skupaj	100 %	-	100 %	-	-	-	-	100 %	100 %	-	-

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po točkovnih ocenah

Vir: Državni izpitni center, 2022

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistika) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku 2022

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	2	0	2	0	0	0	0	2	2	0	0,00
Povprečni splošni uspeh pri SM*	21,00	-	21,00	-	-	-	-	21,00	21,00	-	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	4,00	-	4,00	-	-	-	-	4,00	4,00	-	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,00	-	3,00	-	-	-	-	3,00	3,00	-	-
Povprečna točkovna ocena pri predmetu SM	5,00	-	5,00	-	-	-	-	5,00	5,00	-	-
Povprečna originalna točkovna ocena pri predmetu SM**	5,00	-	5,00	-	-	-	-	5,00	5,00	-	-
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	74,68	-	74,68	-	-	-	-	74,68	74,68	-	-
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	74,5	-	74,5	-	-	-	-	74,5	74,5	-	-
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	3,16	-	3,16	-	-	-	-	3,16	3,16	-	-
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	4,50	-	4,50	-	-	-	-	4,50	4,50	-	-
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,00	-	4,00	-	-	-	-	4,00	4,00	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in točkovne ocene pri predmetu SM*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija točkovne ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odstotek neuspešnih s PP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	-	-
Odstotek neuspešnih brez PP	0,00	-	0,00	-	-	-	-	0,00	0,00	-	-

* Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

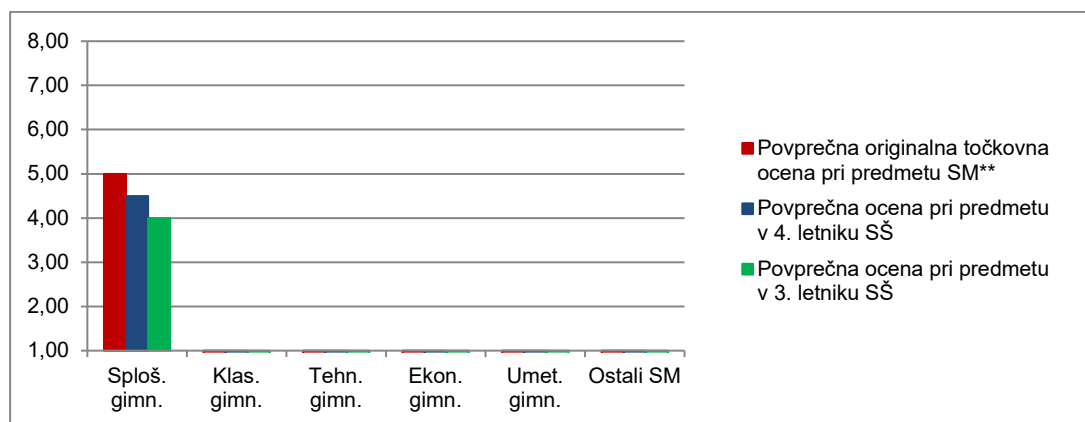
** Originalna točkovna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne) ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

*** Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno točkovno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne točkovne ocene pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika in povprečnih ocen iz slovenščine kot drugega jezika v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

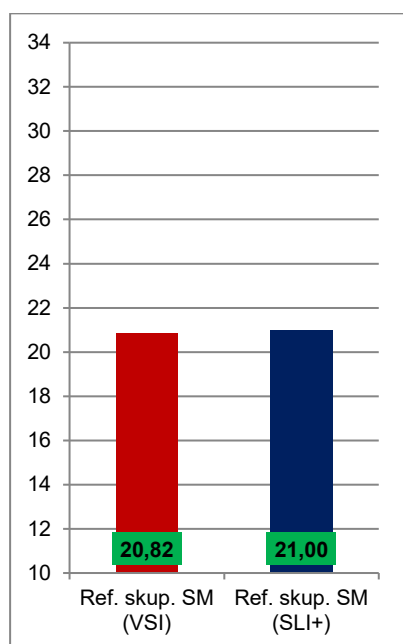
Slika 3.1: Povprečne (točkovne) ocene pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika

Vir: Državni izpitni center, 2022

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2022 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz slovenščine kot drugega jezika (ref. skup. SM – SLI+).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz slovenščine kot drugega jezika

Vir: Državni izpitni center, 2022

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanem in notranjem delu izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

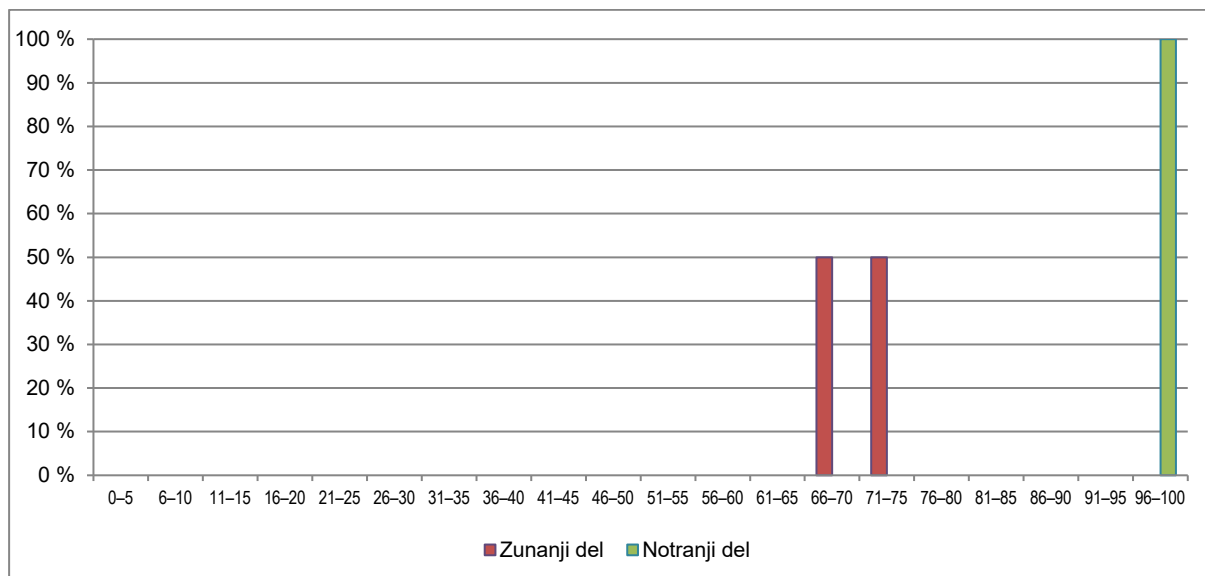
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	2	2
Povprečno število odstotnih točk	54,68	20,00
Standardni odklon odstotnih točk	3,16	0,00
Maksimalno število odstotnih točk	56,91	20,00
Povprečna težavnost	0,68	1,00

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanem in notranjem delu izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	0 %
41–45	0 %	0 %
46–50	0 %	0 %
51–55	0 %	0 %
56–60	0 %	0 %
61–65	0 %	0 %
66–70	50 %	0 %
71–75	50 %	0 %
76–80	0 %	0 %
81–85	0 %	0 %
86–90	0 %	0 %
91–95	0 %	0 %
96–100	0 %	100 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2022

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM po posameznih delih izpita iz slovenščine kot drugega jezika v spomladanskem izpitnem roku SM 2022.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1A	Izpitna pola 1B	Izpitna pola 2	Izpitna pola	Ustni izpit
Število kandidatov	2	2	2	2	2
Povprečno število odstotnih točk	7,38	14,55	6,75	26,00	20,00
Standardni odklon odstotnih točk	0,34	0,36	1,06	2,12	0,00
Maksimalno število odstotnih točk	10,00	25,00	10,00	35,00	20,00
Povprečna težavnost	0,74	0,58	0,68	0,74	1,00

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Zaradi majhnega števila kandidatov (2 kandidata), ki so v spomladanskem izpitnem roku 2022 opravljali izpit iz slovenščine kot drugega jezika na splošni maturi, je vzorec premajhen, da bi bil reprezentativen.

Izpitna pola 1 je ob izhodiščnem besedilu Saše Dolenca, *Antropocen – tudi narava ni več naravna* (Kvarkadabra, časopis za tolmačenje znanosti, 12. 3. 2016), preverjala pri bralnem razumevanju (1A) zmožnost kritičnega sprejemanja in razumevanja, pomenskega in okoliščinskega razčlenjevanja ter vrednotenja sporočila priloženega besedila; pri poznavanju in rabi jezika (1B) pa poimenovalno, oblikoslovno, skladijsko, pravopisno, slogovno, besedoslovno in besedotvorno ter metajezikovno zmožnost. Kandidati so pri izpitni poli 1A dosegli v povprečju 7,38 odstotne točke in pri izpitni poli 1B 14,54 odstotne točke.

Pri **bralnem razumevanju** v izpitni poli 1A prevladujejo naloge polodprtega tipa in odprtega tipa s krajšimi ali daljšimi odgovori na treh taksonomskih stopnjah. Kandidata sta v povprečju dosegla 15,5 točke od možnih 21. Uspešnost reševanja bralnega razumevanja je 73-odstotna (IT 0,73, lani IT 0,88).

Nobena od devetih nalog ni posebej izstopala po težavnosti. Pravilno sta kandidata rešila prvo, drugo, četrto, peto in sedmo nalogo (IT 1). Te naloge preverjajo razumevanje izhodiščnega besedila, zmožnost prepoznavanja teme in okoliščin sporočanja ter prepoznavanja podatkov v besedilu. Tretja in šesta naloga, ki preverjata zmožnost sklepanja o okoliščinah sporočanja na podlagi jezikovnih sredstev in utemeljevanja ugotovitev s podatki iz izhodiščnega besedila, se uvrščata med srednje težke naloge (IT 0,75 in 0,50). Zadnji dve nalogi, ki preverjata zmožnost povzemanja sporočila in pojasnjevanja ter izražanja lastnega mnenja, nista bili reševani, iz česar je mogoče sklepati, da je kandidatoma zmanjkovalo časa oziroma da je bilo izhodiščno besedilo nekoliko predolgo.

Pri **poznavanju in rabi jezika** v izpitni poli 1B prevladujejo strukturirane naloge zaprtega tipa (izbirnega tipa, povezovanja, dopolnjevanja, analiza z grafičnim prikazom, popravljanje), nekaj pa je tudi nalog polodprtega in odprtega tipa (s krajšimi ali daljšimi odgovori) na treh taksonomskih stopnjah. Vse naloge se navezujejo na izhodiščno besedilo in preverjajo tako jezikovno znanje kot različne zmožnosti, vezane na besedilo. Kandidata sta v povprečju dosegla 28,50 točke od možnih 49 točk. Uspešnost tega dela izpitne pole je 58-odstotna (IT 0,58, lani IT 0,56).

Od šestnajstih nalog je bilo 100-odstotno rešenih šest nalog, ki preverjajo: besedoslovno zmožnost na ravni razumevanja in uporabe besed v ustreznih pomenskih razmerjih (sedma naloga); poimenovalno zmožnost na ravni iskanja besed iz iste besedne družine (deveta naloga), razumevanje pomenskih razmerij med povedmi (druga naloga), razumevanje prevzetih besed (osma naloga), uporabo ustreznih predlogov in veznikov glede na sobesedilo (štirinajsta naloga) in dopolnjevanje glagolov z ustreznimi sklonskimi oblikami samostalnikov (petnajsta naloga).

Med lažje naloge (IT 0,67) se uvrščajo prva naloga, ki preverja skladijsko zmožnost s tvorjenjem ustreznih pomenskih razmerij, šesta naloga s pretvarjanjem desnih samostalniških prilastkov v leve pridevniške prilastke in trinajsta naloga, ki preverja poznavanje in uporabo slovarskega sestavka.

Med srednje dobro rešene naloge se uvršča dvanajsta naloga, ki preverja pravopisno zmožnost – zapis števkov s števki oziroma besedami (IT 0,50).

Težja je bila naloga šestnajst, ki preverja pravopisno in metajezikovno zmožnost z izbiranjem pravopisno ustreznega zapisa in utemeljevanjem izbire z navajanjem pravil (IT 0,38). Težka je bila tudi deseta naloga, ki preverja razumevanje in uporabo ustreznega glagolskega vida, kar je za kandidate s šol z italijanskim učnim jezikom še posebno težko (IT 0,25). Najslabše sta kandidata rešila tretjo nalogo, ki preverja metajezikovno zmožnost s podčrtovanjem stavčnih členov (IT 0, 17).

Nepravilno rešene so bile: četrta naloga, ki preverja metajezikovno zmožnost s ponazoritvijo stavčne sestave povedi s S-ji in rabo vejice (ta se letos ponovno uvršča med najtežje), ter peta in enajsta naloga, ki preverjata skladijsko zmožnost s pretvarjanjem trditev v zapovedi oziroma trpni glagolski način v tvornega.

Druga izpitna pola, ki preverja slušno razumevanje, je v spomladanskem izpitnem roku to preverjala ob izseku iz avtentične pogovorne radijske oddaje Frekvence X z naslovom *Kaj sproža ugodje, vrhunski koncert tišine in zbirke praznih listov* (Radio Slovenija 2, Val 202, 16. 10. 2014). Druga izpitna pola vsebuje deset nalog z možnimi 20 točkami. V povprečju sta kandidata dosegla 13,50 točke od možnih 20 točk, uspešnost reševanja pa je bila 67-odstotna (lani IT 0,90).

Tri naloge (šesta, deveta in deseta), ki preverjajo zmožnost razumevanja in povezovanja podatkov, zmožnost opazovanja in pojasnjevanja nebesednih spremljevalcev pogovora ter zmožnost vrednotenja, so bile rešene 100-odstotno (IT 1,00). Četrta naloga, ki preverja prepoznavanje podtem, se uvršča med lažje naloge (IT 0,88). Peta naloga, ki preverja zmožnost sklepanja in povzemanja podatkov, je bila srednje težka (IT 0,67). Med težje se uvrščajo: naloga tri, ki preverja prepoznavanje namena poslušane oddaje, ter prvi dve nalogi, ki preverjata razumevanje teme in okoliščin pogovora (IT 0,50). Nepravilno

sta bili rešeni naloga sedem, ki preverja prepoznavanje značilnosti določene socialne zvrsti in njihovo navajanje, ter osma naloga, ki preverja razumevanje naslovne besede *ugodje*.

Tretja izpitna pola preverja kandidatovo zmožnost pisanja zaokroženega esejskega besedila (od 400 do 600 besed) ob danih navodilih na literarno temo. Letos sta na podlagi razpisanega tematskega sklopa z naslovom *Razpetost mladih med različnimi svetovi* o romanu Polone Glavan *Kakorkoli* kandidata pri pisanju esejskega besedila dosegla v povprečju 26 od 35 možnih točk. Najvišje doseženo število točk pri izpitni poli 3 je bilo 28. Indeks težavnosti je bil 0,74, kar je nekoliko manj kot lani in predlani, a še vedno več kot prejšnja leta.

Pri vsebini so postavke A–F zahtevale: predstavitev izbranega dogajanja v povezavi z naslovom esejskega besedila in ustrezno povzemanje vsebine romana in dogodkov, oznako obeh pripovedovalk ter razlago, primerjavo in presojo izbranega problema. (IT 0,77) Podobno kot v zadnjih letih boljši uspeh pri vseh vsebinskih postavkah kaže na to, da sta kandidata bolj poglobljeno doživela izbrano besedilo ter pokazala boljše poznavanje snovi. Pri postavki slog je uspešnost primerljiva s prejšnjimi leti (IT 0,94). Na drugi strani pa sta bila pri jezikovni in pravopisni pravilnosti kandidata še vedno nekoliko manj uspešna, in sicer zaradi zanj značilnih ponavljajočih se napak pri rabi vejice, glagolske vezave, samostalniškega sklona in besednega reda ter rabe predlogov in zaimkov (IT 0,50).

Ustni del izpita je bil letos najuspešnejši z indeksom težavnosti 1. Oba kandidata sta prejela 20 točk. Na ustnem delu izpita sta se podobno kakor prejšnja leta preverjali literarna zmožnost ob poljubnem (odlomku) literarnem besedilu in ustreznost komunikacije pri utemeljevanju in razlaganju v odgovorih na vprašanja ter pri izbiri ustreznih izraznih sredstev glede na govorni položaj.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Pri tako majhnem številu kandidatov (2) ni mogoče posplošiti, kateri so najpogostejši nepravilni odgovori. Podobno kakor lani lahko povzamemo, da je bilo v izpitni poli 1A (bralno razumevanje) in izpitni poli 2 (slušno razumevanje) največ nepravilnih odgovorov pri nalogah, ki so preverjale zmožnost sklepanja o okoliščinah sporočanja na podlagi jezikovnih sredstev, zmožnost utemeljevanja ugotovitev s podatki iz izhodiščnega besedila, zmožnost povzemanja sporočila in pojasnjevanja ter izražanja lastnega mnenja pri bralnem razumevanju. Pri slušnem razumevanju so bile slabše reševane naloge, ki preverjajo prepoznavanje namena poslušane oddaje, razumevanje teme in okoliščin pogovora ter prepoznavanje značilnosti določene socialne zvrsti in njihovo navajanje ter razumevanje naslovne besede *ugodje*. Pri poznavanju in rabi jezika (izpitna pola 1B) pa so bili najslabši rezultati pri nalogah, ki preverjajo metajezikovno zmožnost s podčrtovanjem stavčnih členov in ponazoritvijo stavčne sestave povedi s S-ji in rabo vejice, pravopisno in metajezikovno zmožnost z izbiranjem pravopisno ustreznega zapisa in utemeljevanjem izbire z navajanjem pravil, pri nalogah, ki preverjajo skladijsko zmožnost s pretvarjanjem trditev v zapovedi oziroma trpni glagolski način v tvornega, ter naloge, ki preverjajo razumevanje in uporabo ustreznega glagolskega vida, kar je za kandidate s šol z italijanskim učnim jezikom še posebno težko.

Tudi v tretji izpitni poli (v esejskem besedilu) so najslabši rezultati (vendar letos z nekoliko višjim indeksom težavnosti) pri postavki jezikovna pravilnost zaradi značilnih jezikovnih in pravopisnih napak, ki nastajajo pri premagovanju različnosti med italijanščino in slovenščino (raba vejice, glagolska vezava, samostalniški skloni, raba predlogov in zaimkov ter besedni red). Pri vseh izpitnih polah se kaže, da imajo kandidati največje težave pri tvorjenju skladijsko ustreznih zapletenejših povedi ter pri koherenci in kohezivnosti.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Zunanje ocenjevanje je potekalo gladko, brez posebnosti.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Ugovorov na oceno ni bilo.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

V spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2022 sta prvič opravljala izpit iz slovenščine kot drugega jezika v gimnazijah z italijanskim učnim jezikom v slovenski Istri dva kandidata in ga uspešno opravila (100 %). Povprečna točkovna ocena kandidatov je 5,0 (74,68 odstotne točke).

Naloge in vprašanja v izpitni poli 1A in izpitni pol 1B so bili vsebinsko vezani na priloženo neumetnostno besedilo *Antropocen – tudi narava ni več naravna* (Sašo Dolenc). Izpitna pola 1A – bralno razumevanje je obsegala devet nalog (10 % ocene) odprtega tipa s krajšimi ali daljšimi odgovori na treh taksonomskih ravneh. Te so preverjale zmožnost kritičnega sprejemanja in razumevanja izhodiščnega besedila ter pomenskega in okoliščinskega razčlenjevanja ter vrednotenja sporočila v priloženem besedilu. Izpitna pola 1B – poznavanje in raba jezika je obsegala šestnajst nalog (25 % ocene) polodprtega in zaprtega tipa na vseh treh taksonomskih ravneh in je preverjala poimenovalno, oblikoslovno, skladijsko, pravopisno, slogovno, besedoslovno in metajezikovno zmožnost. Kandidata sta pri izpitni poli 1A dosegla v povprečju 7,38 odstotne točke in pri izpitni poli 1B 15,54 odstotne točke. Pri bralnem razumevanju (izpitna pola 1A) je uspeh nižji: 73-odstoten (lani IT 0,88), pri poznavanju in rabi jezika pa je nekoliko višji: 58-odstoten (lani IT 0,56).

Druga izpitna pola, s katero se preverja slušno razumevanje, je v spomladanskem izpitnem roku to preverjala ob izseku iz avtentične pogovorne radijske oddaje Frekvence X z naslovom *Kaj sproža ugodje, vrhunski koncert tišine in zbirke praznih listov* (Radio Slovenija 2, Val 202). Druga izpitna pola vsebuje deset nalog z možnimi 20 točkami (10 % ocene). V povprečju sta kandidata dosegla 6,75 odstotne točke, uspešnost reševanja pa je bila 67-odstotna (lani IT 0,90).

Tretja izpitna pola je preverjala kandidatovo zmožnost pisanja zaokroženega esejskega besedila (od 400 do 600 besed) ob danih navodilih za literarno temo (35 % ocene). Letos sta kandidata na podlagi razpisanega tematskega sklopa z naslovom *Razpetost mladih med različnimi svetovi* pisala esejsko besedilo o romanu *Kakorkoli* Polone Glavan. Dosegla sta v povprečju 26 točk, IT 0,74. Uspeh je v primerjavi z lanskim (IT 0,62) in predlanskim (IT 0,70) nekoliko višji. Pri vsebini sta kandidata pri postavkah A–F (predstavitev izbranega dogajanja v povezavi z naslovom esejskega besedila, povzemanje vsebine romana, razlaga in vrednotenje ter razvijanje misli) dosegla povprečno 19,25 točke (IT 0,77), pri slogu 3,75 točke (IT 0,94) in pri jeziku najmanj, in sicer 3 točke (IT 0,50).

Ustni del izpita je bil najuspešnejši. Letos sta kandidata, ki sta opravljala maturo, prejela 20 od možnih 20 točk.

Podobno kot prejšnja leta sta kandidata dobro reševala naloge, ki preverjajo razumevanje izhodiščnega besedila, zmožnost prepoznavanja teme in okoliščin sporočanja ter prepoznavanja in povezovanja podatkov iz besedila pri bralnem in slušnem razumevanju. Pri poznavanju in rabi jezika so se podobno kot prejšnja leta dobro reševale naloge, ki preverjajo besedoslovno zmožnost na ravni razumevanja in uporabe besed v ustreznih pomenskih razmerjih, poimenovalno zmožnost na ravni iskanja besed iz iste besedne družine in razumevanje prevzetih besed. Pri pisanju zaokroženega esejskega besedila je še naprej najboljši uspeh pri vsebinskih postavkah: predstavitev izbranega dogajanja v povezavi z naslovom esejskega besedila; ustrezno povzemanje vsebine romana in dogodkov; oznaka obeh pripovedovalk ter razlaga, primerjava in presoja izbranega problema.

Nekoliko bolje sta kandidata reševala naloge, ki preverjajo zmožnost opazovanja in pojasnjevanja nebesednih spremljevalcev pogovora pri slušnem razumevanju. Pri poznavanju in uporabi jezika pa so bile take naloge tiste, ki preverjajo razumevanje pomenskih razmerij med povedmi, uporabo ustreznih

predlogov in veznikov glede na sobesedilo in dopolnjevanje glagolov z ustreznimi sklonskimi oblikami samostalnikov.

Najslabši rezultati so bili pri nalogah, ki preverjajo zmožnost sklepanja o okoliščinah sporočanja na podlagi jezikovnih sredstev, zmožnost utemeljevanja ugotovitev s podatki iz izhodiščnega besedila, zmožnost povzemanja sporočila in pojasnjevanja ter izražanja lastnega mnenja pri bralnem razumevanju. Pri slušnem razumevanju pa so bile to naloge, ki preverjajo prepoznavanje namena poslušane oddaje, razumevanje teme in okoliščin pogovora ter prepoznavanje značilnosti določene socialne zvrsti in njihovo navajanje ter razumevanje naslovne besede *ugodje*. Pri poznavanju in rabi jezika so bili najslabši rezultati pri nalogah, ki preverjajo metajezikovno zmožnost s podčrtovanjem stavčnih členov in ponazoritvijo stavčne sestave povedi s S-ji ter rabo vejice, pravopisno in metajezikovno zmožnost z izbiranjem pravopisno ustreznega zapisa in utemeljevanjem izbire z navajanjem pravil, pri nalogah, ki preverjajo skladijsko zmožnost s pretvarjanjem trditev v zapovedi oziroma trpni glagolski način v tvornega, ter nalogah, ki preverjajo razumevanje in uporabo ustreznega glagolskega vida, kar je za kandidate v šolah z italijanskim učnim jezikom še posebno težko.

Tudi pri pisanju zaokroženega esejskega besedila sta bila kandidata pri jezikovni in pravopisni pravilnosti še vedno nekoliko manj uspešna, in sicer zaradi zanj značilnih ponavljajočih se napak pri rabi vejice, glagolske vezave, samostalniškega sklona in besednega reda ter rabe predlogov in zaimkov.

V primerjavi z lani sta bila kandidata nekoliko uspešnejša pri izpitni poli 3 in izpitni poli 1B – poznavanje in raba jezika ter pri ustnem izpitu, nekoliko manj uspešna pa pri izpitni poli 1A in 2A, vendar se ohranja pričakovani standard zahtevnosti in zanesljivosti. Ob tem bi radi opozorili še na število kandidatov, saj sta letos izpit iz slovenščine kot drugega jezika na maturi opravljala le dva kandidata.

Povratna informacija v šolah je bila (podobno kakor prejšnja leta), da so kandidati pri ustnem delu izpita radi odgovarjali na vprašanja, ker so se nanašala na uporabne in življenjske stvari v zvezi z jezikom in literaturo.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Po ocenjevanju in uspehu sodeč so bile izpitne pole ustrezno sestavljene in so preverjale cilje, predvidene po predmetnem izpitnem katalogu. Vprašanja in naloge so bili kot prejšnja leta usklajeni s cilji, vsebinami in pričakovanimi dosežki učnega načrta za slovenščino kot drugega jezika v programu gimnazija z italijanskim učnim jezikom v slovenski Istri. Kandidati so reševali vse tri izpitne pole nadpovprečno, njihovi odgovori so pokazali, da so bile pole vsebinsko in strokovno ustrezno pripravljene. Več je bilo nalog, ki so preverjale višje taksonomske stopnje. Pri analizi edukometričnih indeksov težavnosti in diskriminativnosti pa bi bilo zaradi majhnega števila kandidatov neutemeljeno povzeti sklepe.